

SLOVENSKI NAROD.

Nekaj več dan zvečer, izimni nedelje in praznike, ter valja po pošti prejemati za avstro-ograke dežele sa vse isto 25 K, za pet leta 5 K, za četr leta 6 K 60 h, sa en mesec 2 K 80 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na den sa vse iste 2 K, za pol leta 12 K, za četr leta 8 K, sa en mesec 2 K. Kder hodi sam posoj, plača za vse isto 22 K, za pol leta 11 K, za četr leta 5 K 60 h, sa en mesec 1 K 80 h. — Za tuje dežele težko ved, kolikor znaša poština. — Na narečje brez izdebljave vrednostne narednine se ne emira. — Za oznanila se plačuje od poterostopov petit-vrste po 12 h, če se oznanila tisku enkrat, po 10 h, če se dvakrat in po 8 h, če se tisku trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Nekaj se ne vračajo. — Uredništvo in upravljanje je v Knaflejih ulici št. 5, in sicer uredništvo v I. nadst., upravljanje pa v pritliku. — Upravljanju naj se blagevolje pošiljati narednine, oznanilje, oznanila, t. j. administrativne stvar

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Uradništva telefon št. 34.

Obletnica sorških dogodkov.

Tako je tedaj danes poteklo in „zatonilo v morje večnosti“ eno leto, odkar se je v prijazni in mirni vasi Sori izvršil znani krvavi dogodek „ad maiorem dei gloriam“. In poteklo je celo leto, odkar sta Sušnik et Cron na čelu svoje krvoločne armade koračala pod vodstvom tamborja Svolšaka in plaho stopicajočega Brajca — v boj zoper slovenske kmete — puntarje.

Sušnik et Cron! Kdo se pri teh besedah ne spomni na znana dva meča, katerim je gromoviti papež Bonifacij VIII. v svoji buli „Unam sanctam“ prispolabil vso božjo in posvetno moč tega sveta? In kar mraz preleti človeka, ko se spomni, da so se tisto jutro zgrinjale srednjeveške megle nad lepo kranjsko deželo, kjer vlada strah in trepet pred škofovimi birci...

Vse posameznosti te Jegličeve invazije so predobro znane in veliko se je o njih pisalo in govorilo. Tudi mi smo storili vso svojo dolžnost in posvetili z brezobjirno lučjo v to zelo črno poglavje avstrijsko-katoliške pravice in pravičnosti. Dogodek sam je imel vse mogoče posledice in vse povsod se je stvar dobro iztekla za škofa Jegliča in vse, ki so sodelovali pri tej tragediji.

Jeglič se na tistem smeje v pest, ker je pohodil župnika Brcta, ki gloda že trdo skorjo svoje hitre penzije, prognan za večne čase iz Sore. Glavar pl. Cron še nadalje „komandira“ ljubljanske orožnike. Orožnik Mack s svojim bajonetom še vedno sedi v Medvodah in se prav bahato nosi po svojem „rayonu“. Brajec še vedno prepeva božjo slavo v lepi na gričku ležeči cerkvici. Vsi so torej dobro, prav dobro opravili.

Le nekaj jih je med njimi, ki niso tako srčni, ki imajo hujše in brdkejše spomine na ta dan. In to so tisti pošteni ljudje, ki so se upri-

Jegličevemu tiranstvu in ki niso nič drugega zakrivili, nego da so se hoteli potegniti za svojega župnika.

Vse drugo so zakrivili drugi faktorji. Kajti glavar pl. Cron bi moral, ko se je srečal s kanonikom Sušnikom in Brajcem, te dve duhovni prikazni poslati domov, potem pa z orožniki stopiti še v vas Soro samo v toliko, da bi ljudi in zbrano množico poslal lepo domov. In konec bi bil vsega in ničesar bi se ne prijetilo!

Tako pa je sedaj zadela štiri povsem nedolžne Sorane huda nesreča kazenske obsodbe. Ne glede na vse to, da je skozi celo leto romala vsa vas na razne sodnije, zdaj v Loko, zdaj v Ljubljano, ne glede na to, da so hodili različni preiskovalni sodniki na lice mesta v Soro in povpraševali vse ljudi za vsako malenkost, ne glede na to, da se je premerila vsa Sora in se n. pr. sodno konstatiralo, da je od ogla Dermotove hiše pa do kraja nesreče 38 korakov itd.; ne glede na vse to, se je izdala sodba, ki je obsodila prebodenega Luštreka na nič manj nego tri mesece ječe, Franceta Bukovca na 10 tednov ječe, medtem ko so širje drugi oproščeni od obtožbe hudodelstva, in sta dva obsojena le v dva dni zapora, ker sta za brata prosila.

Danes, ob obletnici tega črnega nasilstva, lahko konstatiramo, da je ta obsodba jako stroga. Ni bilo pač pričakovati, da bi ljubljanska sodnija potem, da so bili vsi knežaški razgražali obsojeni, oprostila sorške obtožence! Sicer je glede njih poleg nezaslužnih potrdilo 14 razbremenilnih prič popolno nedolžnost in s tem naravnost postavilo orožnike in njihove izpovede v tako čudno, zelo sumljivo luč.

Ali ljubljanski senat je „našel prepričanje“, ki je po naših postavah neizpodbojno —, da g. e. „žandarjem“ večja vera nego mnogoštevilnim pričam, ker so imeli orožniki neposredno z obtoženci opraviti, ker so bile raz-

bremenilne priče Bretovi pristaši, ker so bile le-te zaslišane šele julija meseca in ker je pri njih morda vplivala tudi sugestija. Sosebno se opomni v sodbi, da je bila orožniška ovadba podana že 30. septembra in zaradi tega je orožniku, ki jo je sestavil, več verjeti — in je tudi glavna priča — nego poštenim kmetskim ljudem in starim ženicam, ki so pod prisego zatrjevale, da je črno tisto, kar so orožniki slikali za belo. Je pač sugestija!

Dandanes ima kazenski sodnik glede svojega prepričanja povsem proste roke. In zaradi tega se mi vzdržujemo vsake, četudi vabljive kritike. Ali žalostno je pač to v tej blaženi Avstriji, da je Janez Luštrek, čez vse simpatičen, mlad „fant“ sedaj obsojen na 3 mesece ječe, „ker je mahal z rokami in pehal orožnike od sebe in enega sunil v prsi“ (tako se glasi sodba).

Žalostno je to tembolj, — in v tem nam pritrdi vsa poštena slovenska javnost, ki je z ogorčenjem prejela na znanje omoljeno prepričanje ljubljanskega senata, zlasti pa odmero kazni — ker je bil Luštrek preboden, je imel hude bolečine in še dandanes nima povsem zdrave noge. Če je bil in če bi bil kriv, je že to huda kaznen, zlasti vsled tega, ker vsak jurist in vsak otrok vobča mora dvominut nad tem, je li „žandar“ Mack bil opravljen k rabi orožja proti Luštreku, ki je bil tedaj v rokah treh drugih orožnikov. Najbolj žalostno pa je, da se dandanes za tak način nedolžna dejanja, ki spadajo v najlažjo kategorijo zelo zastarelega § 81. k. z. — kaznujejo s prebodenjem levega stegna in tremi meseci ječe v Ljubljani, medtem ko na Dunaju strelja žena brez kazni na svojega moža in ga ubije, medtem ko v Trstu fakin zabode fakina v sreč — brez kazni; medtem ko se poštni defravdanti cele vrste tisočakov puščajo brez vsake kazni.

Prišel je hitro pokrižala in hotela moliti, a med tem je zaspala. Zarožljala je šipa in Mana se je sklonila pokonci.

„Pa pridi noter, Matej, kaj bi pod oknom. Saj si moj mož!“ Tedaj se je spomnila, da je odšel njen mož v Ameriko, in bi torej moral biti za morjem. Spomnila se je tudi, da je nekdo utonil nekje daleč, pa ni vedela kdo. In takrat jo je prešnil velik strah: Matej je mrtev in je prišel nazaj. Glavo je zatinsila v blazino in se odela s težko odejo, da se je vsa skrila. Zvila se je v kolobar in dihalo plašno in nadušljivo.

Njen rajni je šel okrog hiše in odprl vrata. Saj sem jih zaklenila, je mislila Mana, a že je zaslila znane moževne korake zunaj v veži. Hodil je krepko in počasno v okovanih čevljih, vzdihal in naposled postal pred hišnimi vrati.

Odprl jih je in stopil v izbo ter v temi poiskal postelje. Mana je čutila hladne roke na licih in hladno sapo, ki je prihajala od moža ter je plaho zakričala:

„Matej, kako si prišel k meni? Ali nisi v Ameriki? Saj ste šli vse trije, ti in naš oča in pa Mirtov Tine.“

„Ali si ti, Matej? Če si, zakaj te pa ni k meni?“ Nato je takoj zadrimala in objela otroka z obema rokama. Zdela se ji je, da jo straši:

„Ali si ti, Matej? Če si, zakaj te pa ni k meni?“ Nato je takoj za-

To je žalostno znamenje za našo justico. In naj tiči vzrok kjersibodi, zdrav razum tega ne more razumeti. Pač pa si lahko vsakdo misli, kar si hoče, in tudi mi imamo gleda Luštrekove obsodbe svoje „avstrijske“ misli. Tripi pač vedno revež in kmet, čeprav so zakrivili visoki, večkrat odlikovani, če tudi od — kdo ve — kod zaneseni dostojanstveniki, ki postopajo z našim ljudstvom kakor z živino. In še žival se brani, je dejala v tej kazenski pravdi neka priča, zakaj bi se tedaj pošten kmet ne branil, če se ga hoče ukleniti na rokah in nogah, ker se je — v nevednosti in neznanju nevarnih postav — potegnil na odločen način za svojega župnika!

Danes se torej objava prva obletnica teh čudnih dogodkov, ki so postali vseobčne znani po slovenskih krajih. Mi tega praznika ne moremo lepše proslaviti, nego z željo, da bi Sušnik et Cron dobila za svoj blagonsni nastop posebno odlikovanje, recimo visoko priznanje, medtem ko naj se „žandarju“ Macku prizna, kaka krvava talija ali premija. Upamo pa, da bode s tem konec vseh teh orožniških in vladnih surovosti, ki so se tako pogosto pripetile zadnje čase v kranjski deželi.

Iz odseka za volilno reformo.

Dunaj, 29. oktobra. V današnji seji je odsek dognal ves zakon o volilni reformi ter izvolil za poročevalca posl. Löckerja, ki namerava že jutri predložiti zbornici svoje poročilo. Odsek ima rešiti le še zakon o varstvu volilne svobode, nakar se odsek razpusti. — Danes je govoril k predmetu le posl. dr. Grabmayr kot odsekov poročevalc, ki je izjavil, da je predlog Starzynskega ne le doposten, temučelo utemeljen. Dokazoval je, da je centralizem bil le dotele upravičen, dokler so imeli Nemci večino v držav-

nem zboru. Z novo volilno reformo pa se je ustvarila stalna slovenska večina, vsled česar je centralizem izgubil ves pomen. Mirne razmere v narodnem oziru tako razcepilni državi, kakor je Avstrija je mogče doseči le potom narodne avtonomije. Zato se noben pamezen človek ne sme protiviti, da se deželnih avtonomija v smislu državnih osnovnih zakonov tudi res izvede. Pri glasovanju je bil Starzynskega predlog sprejet z 22 proti 16 glasom. Potem se je začelo razpravljati o resolucijah posl. Starzynskega (o pojmu: deželni kulturni svet) in posl. Tollingerja (zaradi določitve meje med delokrogom državnega in deželnega zabora.) Obe resoluciji sta bili sprejeti.

Nato je utemeljeval posl. Pergelt že napovedani predlog, naj se Nemcem na Českem in Moravskem zagotove mandati v delegacijah. Ministrski predsednik je obširno razložil stališče vlade proti predlogu, in ker so klubovi načelniki obenem prijavili enake zahteve glede Italijanov na Tirolskem, Slovenov v Šleziji in Slovencev na Štajerskem, aka se sprejme Pergeltov predlog, je bil predlog z 22 glasovi proti 13 glasom odklonjen, nakar se je seja zaključila.

Prihodnja seja je v sredo in pride na razpravo zakon o varstvu volilne svobode.

Poročilo volilnega odseka bo predloženo poslanski zbornici že v jutrišnji seji; volilna reforma pride že prihodnje dne ujnjiv potom na razpravo. Odsek za volilno reformo je imel prvo sejo 28. sušca t. l.; do sedaj je bilo vseh sej 62.

Malorusi so sklenili, da ne bodo obstruirali volilne reforme, pač pa si pridrže taktična sredstva. Da so opustili obstrukcijo, izvira baje od tod, ker so jim Poljaki obljubili, da pri devetih volilnih okrajih v Galiciji opuste posebne dolžbe, kakršne je sklenil odsek.

je vihral skozi oblake, njegovi črni konji so hrskali in se zaganjali na obzorce.

II.

Potrakalo je na okno, in stara Kodranovka, ki je snoči zmolila vse tri dele rožnega venca in zaspala z molkom v roki pozno v noč, se je zbulila.

„Ti, vstani no, če si se že napala? Ali bi šla z meno!“

Stara žena je bila trudna, in dolgo je odpirala oči, predno so se vzdignile trepalnice. Bila je še vsa neumna od svetih sanj in nemirnega spanja. Sanjalo se ji je, da romi po nagih kolenih na svete Višarje, in da je vsa ranjena od ostrega peska. Trudno je izdihnila in žalostno zmrmlala:

„Ali mene kdo kliče?“

Okno je zarožljalo vnovič, in zaslišal se je glas:

„Ali ne slišiš? Odpri no in pridi ven. Pojdesh z meno! Toliko let sva živila skupaj, zdaj me pa samega pustiš po svetu!“

Glej ga, ti si Gašpar, ali si že nazaj iz Amerike? Pa so govorili, da si tam ostal, in da si na morju utonil!“

Se vsa je bila motna in pijana.

LISTEK.

Strahovi.

Spisal Jakob L.

I.

Poklicalo jo je. Oči je imela še zaprte in misli so še sanjale; vprašala je: „Kdo pa je? Ali si ti, Matej?“

V izbi je bilo temno, blede sence so ležale po podu, dva črna križa sta se črtala na sredi: Sijala je luna skozi mala okna in slikala na tla zeleno, skrivljeno okrižje. Bilo je zato hlopo v tesnem prostoru in dalo je po tlečih cunjah ter sajah.

Kodranova Mana je ležala na široki, trdi postelji, na prsi je pritisnila drobnega otroka, ki je v spanju jokal in grabil s prsti po njenih nedrijih.

Zopet je potrakalo na okno, močnejše, da se je streslo steklo in zaropataла v izbi sveta podoba na tla. Mana je zopet izpregovorila v sanjah:

„Ali si ti, Matej? Če si, zakaj te pa ni k meni?“ Nato je takoj zadrimala in objela otroka z obema rokama. Zdela se ji je, da jo straši:

„Ali si ti, Matej? Če si, zakaj te pa ni k meni?“ Nato je takoj za-

zato se je hitro pokrižala in hotela moliti, a med tem je zaspala.

Zarožljala je šipa in Mana se je sklonila pokonci.

„Pa pridi noter, Matej, kaj bi pod oknom. Saj si moj mož!“ Tedaj se je spomnila, da je odšel njen mož v Ameriko, in bi torej moral biti za morjem. Spomnila se je tudi, da je nekdo utonil nekje daleč, pa ni vedela kdo. In takrat jo je prešnil velik strah: Matej je mrtev in je prišel nazaj. Glavo je zatinsila v blazino in se odela s težko odejo, da se je vsa skrila. Zvila se je v kolobar in dihalo plašno in nadušljivo.

Njen rajni je šel okrog hiše in odprl vrata. Saj sem jih zaklenila, je mislila Mana, a že je zaslila znane moževne korake zunaj v veži. Hodil je krepko in počasno v okovanih čevljih, vzdihal in naposled postal pred hišnimi vrati.

Odprl jih je in stopil v izbo ter v temi poiskal postelje. Mana je čutila hladne roke na licih in hladno sapo, ki je prihajala od moža ter je plaho zakričala:

„Matej, kako si prišel k meni? Ali nisi v Ameriki? Saj ste šli vse trije, ti in naš oča in pa Mirtov Tine.“

„Ali si ti, Matej? Če si, zakaj te pa ni k meni?“ Nato je takoj zadrimala in objela otroka z obema rokama. Zdela se ji je, da jo straši:

„Matej, kako si prišel k meni? Ali nisi v Ameriki? Saj ste šli vse trije, ti in naš oča in pa Mirtov Tine.“

Mana je pomislila, in ni se več spomnila, ali je Matej živ ali mrtev. Ponjo je prišel in ona mora ž njim.

Tajna pogodba med kromo in ogrsko koalicijo.

Dunaj, 29. oktobra. V parlamentarnih krogih so zelo zamerili skupni vladi, ki je tako prezirala svojo parlamentarno dolžnost, da niti vojni minister niti drugi kateri član skupne vlade obvestil delegacije o tajni pogodbi med kromo in ogrsko koalicijo. Zaradi tolikega preiziranja se pripravlja med poslanci interpelacija, ki jo baje podpišejo vse stranke. V interpelaciji se bo naglašalo, da plačuje naša država glavni del kvote, zato se ne sune ž njo popotpati kakor z ničlo. Ako se pogodbe z ogrsko koalicijo sklepajo za hrbotom avstrijskega parlamenta, se ne sme nihče čuditi, da Ogrska tudi avstrijskega odpora proti nagodbi ne smatra resnim. Avstrijski parlament mora zvedeti, čemu se je Ogrska vezala. Na Ogrskem se že oglašajo stari bojni kljuci, v Avstriji pa se vprašujemo, kdo je pravzaprav zakril neodpustno napako v dvoumni pogodbi o zvišanju rekrutov.

Budimpešta, 29. oktobra. V ministrstvu vlada skrajna napetost zaradi dogodkov, ki so v zvezi s spremembami v vojnem ministrstvu. V zadnjem ministrskem svetu se je predlagalo, naj ministrstvo odstopi. Predlog je lezenim glasom postal v manjšini. Zato je prav lahko mogoče, da bo obnovitev vojaških vprašanj v najkrajšem času provzročila krizo. Pri tem pa se bo razsodilo, ali se naj Ogrska sploh parlamentarno vlada.

Carinski konflikt med Avstrijo in Srbijo.

Belgrad, 29. oktobra. Skupščina še vedno razpravlja o odgovoru gospodarskega ministra na interpelacijo zaradi carinskega konfliktu z Avstrijo. Posl. Lapčević (socijalni demokrat) je dokazoval, da je Avstro-Ogrska bila vedno le mešetar v srbski izvozni trgovini. Avstro-Ogrska je srbske predmete deloma v naravnem stanju, deloma predelane prodajala naprej kot avstro-ogrsko predmete. Zato je potrebno, da Srbija direktno poišče trge konzumentov. Le na ta način postane Srbija gospodarsko neodvisna. Najprej pa je seveda treba doma ustvariti prometna sredstva in pota. — Minister Stojanović je izjavil, da vlada ne more dograditi železnic, ker se že tri leta zavlačuje najetje državnega posojila. — Posl. Gavrović (stari radikalec) je konstatiral, da so se za srbsko žito in za češljipe dosegli letos boljše cene, kakor lani, ko je bil izvzv v Avstro-Ogrsko odprt. Po njegovem prepričanju postopa patriotično letista srbska vlada, ki se z Avstro-Ogrsko sploh ne pogaja.

Izgovarjala je besede, in njene otekli, ki so bile vse rdeče in solzne, so začudeno gledale proti oknu, kjer je stala zunaj za okrižjem temna senca. Zdela se ji je, da vidi skozi, da so oči votle in brez zenic.

"Pojdi, stara, meni je mraz, in jutranja megla me reže v nos. Hitro vrzi kočemajko čez pleča, težko čakam".

"Če ti je mraz, pa stopi notri. Kje pa imaš Mateja, ali ga ni pri tebi? Mana se zmeraj joka po njem".

"Matej je že pri Mani. Tam konec vasi čakata na naju. In potem pride Mirtov po Marjetico".

"Še veliko ruto ognem, pa sem pri tebi".

Takrat je zaslišala stara Kodronka, kako škrilje in se lomi želenzo okrižje. V strahu je pogledala skozi okno in videla, kako se njen stari mota skozi ozko odprtino.

"Kam se ti le tako mudi! Saj nisem več nevesta, usta so mi brez zoba, in lasje so mi izpadli".

Gašpar jo je prijel čez pas in nesel pod milo nebo. Luna je trepetala ob robu gozda, kakor da ne more stran z mrzlega jesenskega nebesa. Na obzorju sta se bojevala dva jezdca: Dolge sulice sta vihtela drug proti drugemu, in na zemljo so pada silne sence, oblaki so polni groze drvili na zapadno stran.

(Konec prih.)

Dogodki na Ruskem.

Petrograd, 29. oktobra. Zaradi znanega atentata na gubernijsko blagajno se vrše neprestano hišne preiskave v mestu in v predmestjih. Dosedaj so zapri 21 sebi, našli so delavnico za bombe in načrte nameščanih in izvršenih atentatov.

Varšava, 29. oktobra. Za obletnico 30. oktobra pričakujejo oblasti velike nemire. V večjih mestih se je bati pogrom proti Židom.

Odesa, 29. oktobra. Načelnik politične policije, Mihajlov, je bil včeraj na ulici umorjen. Morilca so prijeli, takoj na smrt obsodili in še ponoči obesili.

Varšava, 29. oktobra. Blizu Stavropola so roparji ustrelili davkarja in njegovega spremljevalca ter odnesli 25.000 rublev.

Petrograd, 29. okt. Mestni poglavar je dal nabiti lepake, v katerih na dan obletnice 30. oktobra prepoveduje zbiranje na ulicah ter sploh opominja na red. Tudi po drugih mestih se je z lepaki razglasilo, da se ne smejo vršiti shodi ali drugje javne priredbe. Vojaške in civilne oblasti pripravljajo izredne varstvene odredbe.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 30. oktobra.

Naš članek „Kako so nas Slovence prodali“ je priobčila v daljšem ekscerptu tudi praska „Narodni Politika“ ter pristavila našim izvajanjem tole opazko: „Po tem razkritju je neizogibljivo, da izpregovore v svoje opravičenje tudi češki poslanci, da ne bo češka javnost soodgovorna pred slovenskim svetom za težka očitana s strani „Slovenskega Naroda“. Na dotični naš članek in na pozive raznih čeških listov so češki poslanci trdovratno molčali, samo „Narodni Listy“ so skušali naše argumente ovreči s tem, da so zatrjevali, da se Slovencem in Hrvatom v Primorju ne godi vsled češko-italijanskega kompromisa nobena krivica. Na te argumentacije mladočeskoglasila smo reagirali s člankom „Češki poslanci in kompromis z Italijani“. „Narodni Politika“ registruje tudi ta naš članek, naglaša zlasti, da tvorijo Italijani v Gorici in Istri jedva eno tretjino vsega prebivalstva, a dobe prav toliko mandatov kakor Slovenci in Hrvatje in vzklik končno: „A mladočeški organi imenujejo tako postopanje — pravično!“

Nemški izzivaci. V zadnjem času je našim nemškutarskim petelinčkom silno zrasel greben. Ne preide skoro noči, da bi ne izzvali kje kake afere. V četrtek je na Mestnem trgu in Pod Trnčem razgrajalo kakšnih deset skrivnostnosladko ginjenih Germanov, na čelu jim vitezki inž. Kirchschlaeger, ki je bil še nedavno tega nastavljen pri neki tukajšnji stavbni tvořki, a je od tu odšel in dobil službo baje — pri vladu, in neki uradnik v tobačni tovarni, ki se baje piše Lun. V najbližni bližini mestnega magistrata so provocirali dva mirna Slovence, kakor so glasno poudarjali, v trdnem prepričanju, da si policija ne bo upala postopati proti njim. To je tista stalna družba, ki si je menda vzela za princip, da bo povsodi izzivala. Lani je ista družba napadla neko nedeljo slovenske izletnike na cesti v Št. Vid in jih psovala z „windische Bagage“. Takrat se je najbolj „junashko“ vedel neki zobotehnik Rodoščegg, če bi se po imenu sodilo, seveda Nemec najpristnejše pasme. „Slovenski Narod“ je takrat možkarju povedal, kar je zasluzil, a on je vse to mirno vtaknil v žep, dasi je bil „burš“ in „burši“ baje mnogo gledajo na to, da se jim ne omadeže časti. V nedeljo ponoči je pred „Slonom“ razgrajal neki Wagner, sin upokojenega živinozdravnika Wagnerja, ter psoval Slovence z „windische Trotteln“, menda zato, ker se mu je milostno prizaneslo, ko je nastopil kot dr. Zupanc. Mož se je obnašal tako nad vse dostojno, da ga je moralna policija vkljub svoji priznani prizanesljivosti in popustljivi

vosti aretrati. Wagner je najintimnejši prijatelj tistega dr. Ambroschitscha, ki je pri vsaki priliki psoval Slovence in bil zaradi neprestanih afer odpuščen kot vladni konceptni praktikant. Upamo, da se bo tudi kruljavega Wagnerja poučilo na primeren način, da Ljubljana še vendarle ni padla tako globoko, da bi vsak ohol nemškutar smel brez kazni insultirati Slovence! Zdi se, kakor da bi se bili nekateri nemšurji sistematično organizirali v to, da bi po Ljubljani izzivali. Mi bi jim svetovali, naj bodo lepo pri miru, sicer se jim lahko zgodi, da bodo poštreno utečili slovensko pest, ako ne bo pomagal kako drugo zdravilo!

Narodna obrana. Od štajersko-kranjske meje se nam piše dne 27. oktobra t. l.: Vaš dopismik „Branirod“ v svoji notici „Bodimo budni“ v 241. štev. „Slovenskega Naroda“ piše med drugim: „Posnemajmo nasprotnika, učimo se od njega. Apelejmo tudi mi na pomoč sorodnih nam bratov. Bodimo praktični Slovanji! Glejte, kako delajo Nemci. Oni kriče in krik izda: bratje jim prihite na pomoč. Storimo tudi mi tako! — To so vsekak uvaževanja vredne besede! Da, bodimo praktični. Uporabljam enaka ali vsaj slična sredstva, kot naši nasprotniki. Obzirnost v stran pa neizprosno v bran za narodnost našo! Ustanovimo si sklad v obrano narodnosti svoje, nekako „Narodno obrano“. Ta sklad pomagaj nam snovati vsakdo, ki pride radi svojega interesa z nami v stik. Kdor z nami trži, kdor nam kaj nabavi, nam česa oskrbi itd.; vsakdo položi obol na altar narodne nam obrane. Sčasom bi se nakopičila lepa vsota. Poskusimo! Zrno do zrna pogača. Iz malega raste veliko. Sklad leta bi nam dobro došel zlasti ob jezikovni meji. Tam nam je biti osobito budnim: za vsakogar, ki se nam narodno poizbubi, je škoda ... Naživelj naj se ojači in namnoži, a ne narobe. Pritisk naših protivnikov je jak, zelo jak; propitisk pa preslaboten. Manjka nam levenska, vsaj pre malo ga je, a brez njega ne opravimo nič. Zato pa ga iščimo, še ga je dobiti. Poskusimo, mogoče pa gre. Na noge torej za obrano teptane naše narodnosti! — SS

Odlikovanje. Srbski kralj Peter je odlikoval bivše kapelnika kranjske godbe g. Viljema Wlasaka z redom sv. Save V. vrste.

Spremembe v poštni službi. Za poštni oficijante so imenovani poštni aspirantje gg.: Richard Mahorič, Emil Holuška za Trst, Maks Podkrajšek, Franc Pavšič, Vincenc Majrč, Ivan Hamerašak, Franc Ulčakar, Ernest Pipan za Ljubljano, Josip Hladnik za Nabrežino, Alojzij Hrašovec za Rakek, Ivana Kalin za Opatijom Marija Zirer za Novomesto. Premeščena sta poštna oficijantinja Klementina Horniček iz Opatije v Červinjan in poštni azistent Anton Jamšček iz Opatije v Gorico. Upokojen je poduradnik Stefan Simončič v Gorici.

Društvo slovenskih profesorjev. Prvi prijateljski sestanek v soboto, 27. t. m., je prav dobro uspel. Udeležila se ga je približno polovica ljubljanskih profesorjev, med temi g. ravnatelj Senekovič kot najstarejši, nadalje g. ravnatelj Bežek iz Kopra in g. prof. Peterlin iz Kranja. Predaval se je o kolegialnosti, razpravljalo v živahnem razgovoru o spakah v slovenski govorici in kako naj profesorji že pri mladini skušajo odpraviti te spake. Vmes se je glasilo ubrano petje tovarišev pevcev. Predhodni sestanek bo v soboto, 10. novembra, v restavraciji „Narodnega doma“. Na ta sestanek odbor že zdaj najvljudneje vabi. Dogovorili se bomo na njem o pragmatičnem prijanju takšnih večerov.

Odkritje spomenika. Deželno „Slovensko učiteljsko društvo v Ljubljani“ bodo odkrili v četrtek 1. novembra t. l. ob polu 11. uri dopoldne na pokopališču pri Sv. Krištofu spomenik umrlemu nadučitelju Jožefu Travnu. Ker je rafin skoraj vse svoje premoženje zapustil v šolske namene, naj se učiteljstvo udeleži te slavnosti polnoštevilno, da svojemu dobrotniku s tem izkaže zadnjo čast. Gg. pevci bodo imeli isti dan ob 9. uri dopoldne kratko pevsko vajo v telovadnici I. m. deške šole v Komenskega ulicah.

Slavni češki Ševčík kvartet bo meseca novembra koncertiral v Ljubljani. Koncert, ki je namenjan za 12. novembra bo priredila „Glasbena Matica“. Kvartet je naslednik slavnega „Češkega kvarteta.“ Sodeloval bo tudi pevski zbor „Glasb. Matice“.

Odbor za Martina Malenška nagrobní spomenik naznanja, da je spomenik za pokojnega župnika na novem pokopališču pri Sv. Krizu razen reljefa popolnoma dogotovljen in postavljen. Reljef g. Toman, akopram se je neumorni trudil, dosedaj še ni mogel izvršiti, ker mu je model od g. Zajca iz Pariza došel prepozno. Zaradi tega bode na Vseh svetnikov in Vernih duš dan na spomeniku le model izpostavljen, iz marmorja po njem izklesani relief se pa bode v spomenik vdelal takoj, ko se izgotovi. Na razna vprašanja in prošje naznanja obenem odbor, da sme omenjena dneva vsakokrat okrasiti spomenik, vendar se pa prosi, naj se pazi, da ne dobi kamen madežev.

Odbor.

3. november šole prosti dan. Naučni minister je odredil, da bo na vseh srednjih šolah še 3. november pouka prost. Gledate enakega sklepa za ljudske in srednje šole se je dalo na izberbo deželnim šolskim svetom.

Gledate podraženja mila se nam poroča iz kroga mesarjev, da se surovine, pred vsem loj, niso pravni podražile.

Parna žaga je pogorela Klunovim dedičem v Ribnici. Resiti ni bilo mogoče ničesar. Zavarovalnina znaša 19.500 K. Na novo žage najbržne bodo postavili, ker je lastnik pred kratkim umrl in zapustil le mladoletne otroke.

Medvedje. Iz Ribnice se nam poroča: Zima, ki je v svojem belem plastičku tako zgodaj prišla v deželo, je sicer nemilo presestila kmetovalca, zato pa dobrodošla — gozdnim lovcom. Mehek snežiček, ki je minoli teden pobelil gore, je izdal vse kar „leže ino gre“ po naših temnih gozdovih, izdal tudi kralja naših lesov — medveda. V nedeljo 28. t. m. je lovila večja družba lovev v Ribnici v lovišču g. Picka na kosmatina, katerega so že prejšnji dan obsledili. Prvemu je prišel medved na strelg. Picku, ki je na 40 korakov streljal nanj iz drilinga s kroglo 8 mm. Po strelu se je medved vrzel nazaj v gozdrovino in prišel nato k sodnemu pristavu g. Mejšču. Ta mu je na kačih 30 korakov poslal za pleče šibre štev. 00, ki so medveda precej spekle, da je poskočil kvišku in se nato v velikih skokih izgubil v revir gospograščaka Rudeža. Na snegu se je našlo precej krvi in dlake. Loveci so sicer šli za krvavim sledom 1½ ure daleč, a ker je nastopil mrak, so se morali prazni vrneti domov. Seveda bodo medvedi, ki je bil precej odrasel, zaledovali naprej. Istočasno je lovila druga lovска družba v Mali gori v lovišču gosp. hotelirja Arkota tudi kosmatina. Toda ta je bil dovolj previden in se je neopažen ukradel skozi streško črto.

V tujini ponesrečil. 28letni ruder Jožef Kresal iz Velike Ševnice pri Trebnjem je v Ameriki v rudniku v Colfaxu (territorij Nova Mehika) dobil pri eksploziji plina take poškodbe, da je čez par ur umrl.

Potres. V Kostanjevici je bil 29. t. m. ob 1. uri 25 minut popoldne zopet precej močan 6 sekund trajajoč potres. Smer od jugovzhodne strani.

V Brežicah je bil 28. t. m. ob 12 ur 25 minut popoldne precej močan potres, kateri je trajal 5–6 sekund in 29. t. m. zopet ob 1. uri 20 minut popoldne, kateri je trajal 3 sekunde.

Na odgonu je zbežal delačec Andrej Širc, pristojen v Postojno. Peljali so ga v prisilno delavnico v Ljubljano.

Prvi glavni shod slovenskih perotminarjev in rejcev vseh malih domačih živali. Z odlokom c. kr. deželne vlade z dne 4. oktobra, št. 3955/pr. so bila potrjena pravila za I. slovensko društvo perotminarjev in rejcev vseh malih domačih živali. Vsled tega je sklenil ustanovni odbor imenovanega društva sklicati ustanovni in ob enem prvi glavni zbor v nedeljo dne 11. novembra t. l. ob 1½ ur 10:00 po pol dana v Tržiču v gostilni „Sluga“ (zraven nove pošte) s sledenim vsporedom: 1.) nagovor predsednika ustanovnega odbora; 2.) branje in razlaganje društvenih pravil; 3.) sporočilo tajnika ustanovnega odbora; 4.) sporočilo blagajnika ustanovnega odbora; 5.) vpisovanje in sprejem novih članov; vplačevanje pristopnine in letne ozir 1/2 letne udnine; razdelitev društvenih izkaznic med sedanje člane; 6.) določitev najmanjšega doneska podpornih članov; 7.) določitev društvenega glasila za društveno leto 1907; 8.) volitev: a.) predsednika; b.) njega namestnika; c.) tajnika; d.) njega namestnika; e.) blagajnika; f.) knjižničarja; g.) svet-

nika; h.) dveh preglednikov; 9.) prosti predlogi; 10.) predavanje; 11.) izzrebanje raznih čistokrvnih plemen perotnine in malih domačih živali med navzoče člane in vabljene goste. Čisti dohodek je namenjen društveni blagajni; 12.) raznoterosti in zaključek. Ker je ta shod velikega pomena za razvoj in delovanje novega, tako potrebnega in važnega društva, vabijo se vsi perotminarji in rejci malih domačih živali, sploh vsi prijatelji teh slojev kmetijstva, da se shoda udeleže v največjem številu ter prispejo mnogobrojno novemu društvu, da se bode zamoglo to najbolje razvijati in del

richt nicht in der einheimischen (torej v kateri pa?) Spracheerteilt wird.) Da s tem Baxa misli na hrvatske šole, da so im Ueberfluss“ da se v njih po njegovih mislih ne poučuje „in der einheimischen Sprache“, se samo po sebi razume. Mi nimamo nič proti temu, če se C. Baxa (ki je po „imenu najbrže kje iz Kalabrije doma“) producira s konjem na vrhu Učke, ali g. Kreisla se enkrat opomnimo, naj v „Kur und Badezeitung der Oester. Riviera“ ne pač imen naših hrvatsko-slovenskih mest ter da ne sprejema v svoj list od vsakega vročekravnega Italijana dopisov, s katerimi se na najgrši način žalijo domačini, kateri so v vsej Istri hrvatsko-slovenske narodnosti posebno pa še v Pazinu.

Požar v okrajnjem sodišču. V soboto zvečer je gorelo v poslopju okrajnjega sodišča v Ajdovščini. Ogenj je napravil veliko škodo na zemljiški knjigi in aktih. Predno se je ogenj razširil, so ga pogasili. Pri gašenju se je odlikovalo zlasti 12 jetnikov onotnega okr. sodišča.

Ponarejalce denarjev so prijeli v Trstu. Kakor je policija dognala, so bili ponarejalci dobro organizirani in so izdelovali 20 in 10-kronske bankovce. Štiri ptice so že prijeli. Baje so že priznali svojo krivido.

Smrten padec. 25letni trgovski potnik Emil Edlnig v Trstu je ponoc prišel najbrž natrkan domov in je s hodnika tretjega nadstropja padel v globino. Bil je na mestu mrtev.

Nesreča na železnici. V soboto je zgrabil vlak na Općinah pri Trstu železniškega delovodja Franca Zlobca iz Orleka pri Sežani in ga vrgel v stran. Rane niso nevarne.

Italijanski klerikalci v Istri si ustanavljajo politično zvezo z izrečeno italijansko narodnim značajem. V ta namen je bil nedavno v Kopru velik shod. Slovenski klerikalci bodo seveda ta pojav natihoma pozdravljali — z veseljem.

Predrzen rop. V četrtek zvečer je bil v Miljah v Istri izvršen predrzen rop v stanovanju zakonskih Sener. Ko je odšel zvečer mož v krčmo, vstopil je kmalu za njim neznan človek z belo pobaranim obrazom, zgrabil z eno roko Stenerko za vrat, z drugo ji pa nastavil samokres pred obraz. Ženska se je onesvestila. Ropar je nato pobral ves denar po omarhu. Bilo ga je pa le okoli 300 K. O tatu ni sledilo.

Društvo svobodomiselnih slovenskih akademikov „Sava“ na Dunaju si je na občnem zboru dne 22. t. m. za VIII. tečaj izvolilo sledeči odbor: Predsednik: med. Josip Klan; podpredsednik: phil. Rado Pavlič; phil. Peter Prosen, tajnik; phil. Ivan Knaflč, blagajnik; iur. Tilen Levec, kujičničar; iur. Franc Košmelj, gospodar; iur. Emil Jenko, arhivar; namestnika: iur. Roždar Šetina, med. Božidar Fajdiga; pregledniki: phil. dr. Milan Šerk, phil. Mirkó Kmet, phil. Viktor Peterlin; v legit. odsek so voljeni: phil. Rado Pavlič, načelnik; iur. Emil Jenko, tajnik; iur. Franc Košmelj, blagajnik.

Legitimacijski listek, ki ga je založilo društvo svobodomiselnih slovenskih akademikov „Sava“ na Dunaju, so naročila dosedaj sledeča društva: Društvo svobodomiselnih slovenskih akademikov „Sava“ na Dunaju 150 komadov (30 K), „Ilijira“ v Pragi 150 kom. (30 K), „Triglav“ v Gradcu 50 kom. (10 K), „Slovenija“ na Dunaju 100 kom. (20 K), „Klub slovenskih tehnikov“ v Pragi 50 kom. (10 K), „Adrija“ v Pragi 50 kom. (10 K), „Danica“ na Dunaju 50 kom. (10 K), „Zarja“ v Gradcu 20 kom. (4 K), „Korotan“ ferijalno društvo, 25 komadov (5 K), ferijalno društvo „Adrija“ v Gorici 50 kom. (10 K), „Zvezda“ na Dunaju 50 kom. (10 K), Novomeški akademiki 100 komadov (20 K). Nadalje so razprodali legitimacijski listek sledeči gospodje: Otošmar Baš 50 kom. (10 K), R. Matjašič 25 kom. (5 K), Ivan Lah 60 kom. (kot vstopnice k veselicu, 6 K), Josip Klan 100 kom. (kot vstopnice 10 K). Čitalnica v Cerkljah 85 kom. (8 K 50 vin.), Pripravljalni odbor „Marioborskega Sokola“ 300 kom. (60 K). Legitimacijski listek à 1 K kot vseslovensko izkaznico sta naročili sledeči družbi: Prva češka zavarovalnica na življenje 200 kom. in „Črkolnica“, češka delniška družba v Pragi 200 kom. Skupnih izdatkov je bilo 169 K 36 vin., torej je čistega prebitka 499 K 14 vin. Družbi sv. Cirila in Metoda se je poslalo 400 K.

Odsek za leg. listek.
Slovensko akad. društvo „Slovenija“ na Dunaju ima svoj drugi redni občni zbor dne 3. listopada t. l. zvečer ob polu 8. uri v restavraciji „Feldmarschal Laudon“, XVII. Hernalsergärtel 11.

Roparsko tolpo so spravili na varno v Osiku. Že okoli tri leta so neznani tatovi ropali po Hrvatskem, Slavoniji, Bosni, in celo

po Štajerskem. Orožniki so prijeli 20 oseb. Vodja tato je bil neki Lesjak. Tatovi so napravili škodo do 7000 K. Pri hišni preiskavi so našli 1792 K denarja.

Mednarodna panorama na Pogačarjevem trgu nas vodi ta teden po zgodovinsko imenitnem Egiptu, po deželi faraonov. Serija je posebno priporočljiva dijamatom srednjih šol, da dobe živo sliko o starih Egipčanah in njihovih kolosalnih zgradbah, kakor so razne piramide, sfinge, Memnone sohe, ostanki raznih svetišč, obeliski, stebri itd. Potuje ob „svetem“ Nilu, občudujemo njegove katarakte, nasade palm, orientalska mesta, kakor Kahira, Sint, Aleksandrija itd. Slike so izredno jasne in nazorne. — Prihodnji teden potujemo po Italiji.

V panorami-kosmorami na Dvorskem trgu pod „Narodno kavarno“ vidimo ta teden gradove slavnih francoskih vladarjev Ludovika XIV., Napoleona I., III. itd. Mameča razkošnost se kaže v vsaki dvorani, v vsaki sobi. — Prihodnji teden: Potres v Ljubljani 1895.

V Latermanovem drevredu so bili danes ponoči zlobno nasekani vsi kostanji. Sumi se, da so to zlikovstvo storili vojaki. Ker je nasekanih okoli 100 dreves, so imeli dotičniki gotovo dela okrog ure, zato je izključeno, da bi jih nihče ne opazil pri tem poslu. Projijo se torej vsi tisti, ki bi mora v vedeli za zlikovce, naj jih naznajo mestni policiji.

Serenada. Povodom imenovanja generalnega majorja gospoda Dillmanna pl. Dillmonta feldmaršal-lajtnantom priredi danes zvečer vojaška godba serenada, ki bode šla po sledenem sporedu: Odhod iz vojašnice c. in kr. 27. pešpolka ob 6. uri. Od vojašnice gre po Slomškovih ulicah, Resljevi cesti, Komenskega in Sodniških ulicah, Dunajski, Fran Josipa in Bleiweisovi cesti. Tam se godba ustavi in zaigra novoimenovanemu nekaj komadom, potem pa odkoraka po Rimski cesti, Igriskih ulicah, Gradišču, Kongresnem trgu, Šelenburgovih, Prešernovih in Stritarjevih ulicah, Predškofijo, Poljanski cesti, čez Ambrožev trg po Škofijah ulicah nazaj v vojašnico.

Vodo iz mestnega vodovoda dobre prebivalci ljubljanskega grada in Salezijanci na Rakovniku.

K aretaciji razpečevalca ponarejenih bankovcev po 20 K se nam poroča: Ga Ana Babnikova ni bila po nikomur obveščena, da krožijo po Ljubljani falzifikati po 20 kron, ampak je sama domnevala, da bankovec Antona Maglica ni pravi. K Mencingerju ni poslala s ponarejenim bankovcem kaj kupit, ampak samo zato je šla tja njena hči, da biše kdo drugi potrdil sum, če je res opravičen.

Tat kolesa prijet. Kakor smo že včeraj poročali, je bilo v soboto popoldne pred uršlinskim samostanom ogljarju Franu Zalogarju ukrameno 90 K vredno kolo. Zalogar je potem kolo dobil pri mehaniku Jožefu Pleškotu na Glinčah, katero je bil tam preje kupil za 15 K. Danes je policija kot osumljenca aretovala slikskega pomočnika Frana Plevlja, rodom iz Krašne, kateri tativno призна. Plevlje, ki je zaradi tativne že predkazovan, se je oddal dejelnemu sodišču.

V kovčeg je vlomil snoči na Marije Terezije cesti št. 8 Ivan Del Fin in ukradel svojemu tovarišu Petru Urbanu 10 K vredno srebrno uro. Del Fina so aretovali.

Na policijskih oglaših sta razstavljena dva falzifikata po 20 K (avstrijska in ogrska stran), katera sta po mestu razpečavala Anton Maglica in Ivan Kosič.

Delavsko gibanje. Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 160 Macedoncev, 30 Hrvatov in 8 Slovencev, nazaj je pa prišlo 150 Macedoncev, Hrvatov in Slovencev. 16 Hrvatov je šlo v Brezene, 60 jih je prišlo iz Heba, 40 laških ogljarjev se je po vrnili iz Dolenskega v svojo domovino.

Izgubljene in najdene reči. Šolska učenka Avguština Bajžljeva je našla srebrno uro z verižico. Lastnik te ure naj se blagovoli oglašiti v Količevu sobnu št. 9 pri g. Bajžlju. — Služkinja Marija Mikotševa je našla dve šerpi. — Neka dama je izgubila zlato brožo, vredno 12 K. — Na južnem kolodvoru sta bila izgubljena, oziroma najdena dva dežnika, pasji nagobčnik, črn površnik, ščipalnik, goldin-verižica, ženska ročna torbica in bankovec za 10 K.

Ljubljanski sekstet na lok koncertuje danes zvečer ob 9. uri v kavarni „Prešeren“. Vstop prost.

Jugoslovanske vesti. — Uvertura za otvoritev bolgarskega gledališča. V komisiji, ki ima nalogo, da izbere uverturo, s katero se ima otvoriti novo bolgarsko gledališče v Sofiji, je imenovan naučni minister dr. Šišmanov te-le-člane: A. Bukurešlikova, profesorja na ženski gimnaziji v Plov-

divu, kot predsednika, Macaka, vojkapelnika, prof. Pipkova in prof. Viznerja. Oni, ki so se udeležili konkurza za slavnostno uverturo, volijo v to komisijo dva člana.

— Bolgari proti Grkom. Kakor piše sofijski „Den“, namenavajo Bolgari uvesti veliko akcijo proti Grkom, nastanjenim v kneževini Bolgarski. Povsodi po Bolgarskem se snujejo društva „Bolgarsi rodoljubec“, ki imajo namen moralno in materialno bojkotirati Grke. Grških delavcev se ne sme jemati v službo, a tudi grške živine ne sme nihče kupovati. Imena onih Bolgarov, ki bi vkljub temu trgovali z Grki, se priobčijo v listih, da se s tem izroči javnemu preziranju.

— Demonstration v Sarajevu. V četrtek in petek je bilo Sarajevu pozorišče velikih demonstracij. Prišlo je do dejanskega spopada med Hrvati iz Srb, pokali so revolverji in tekla je kri. Bratje so se pobijali, Nemci in bosanska vlada so se pa veselili. Žalostno je to, da se pobijata dva brata v največje veselje tujoča, ki ima vladno krmilo v rokah samo radi tega, ker se Hrvat in Srb prepričata, da bi si moralno podprt, vsled česar so Vsenemci začeli razsajati in psovati svoje nemške tovariše. Vpili so: „Stvar pride vseeno na razgovr! S tem govorom Vam ne prizanemo! Vi strahopetni psi! Vi izdajalci!“

— Stražniki električne železnice v Budapešti so se zelo shujšala.

— Zločinec na smrtni postaji. V jeku v Vilni je hudo obolen 43letni Jos. Windisch iz Galicije. Ker je mislil, da bo umrl, je priznal, da je leta 1886. umoril v Krakovu gostilnčarja Korkesa, njegovo ženo in dva otroka ter gostilno oropal. Leta 1890. pa je začagal v Krakovu vojaška skladischa sena in slame. Skladischa so gorela osem dni ter je zgorelo 300 oseb. Kmalu po izpovedi je Windisch ozdravel in sedaj so ga pripeljali v Lvov, kjer ga čakajo skoraj gotovo vislice.

— Stražniki električne železnice v Budapešti so se zelo shujšala.

— Bratomor v Tridentu. Kasacijsko sodišče je odredilo novo obravnavo proti bogatemu Donatiju, ki je v Tridentu ustrelil svojega brata, bivšega deželnega poslanca. Nova obravnavna bo v Trstu.

— Ženo in dva otroka je umoril v Lvovu Anton Liebig.

— Napakan stotnik v Kopniku, čevljar Vogt, je zbolel v preiskovalnem zaporu tako, da ga še zasišati niso mogli.

— Bolezen rumunskega kralja se je shujšala.

— Znana Zimmermannova tovarna za kose v Kitzbühlu na Tirolskem je opuščena.

* Prej božja pot — sedaj vaško gledališče.

— V bližini Inomosta v podnožju Patscherkofla je bila božja pot „Sveta voda“. Pravljica pravi, da se je tam leta 1606. prikazala mati božja dvema pastirjem. Nato je nastala tam božja pot. Nekaj časa so pridno hodili tja na božjo pot romarji, ali sčasoma je opesala ta božja pot. Mati božja se ni hotela več prikazati, čudežev ni bilo, prošje niso bile uslušane — „Sveta voda“ je ostala sama. Tamkajšnji župnik pa je prebrisal gospod. Če božja pot ne vleče več ljudi v „Sveto vodo“, jih mora pa — vaško gledališče. Ustanovil je tako gledališče, in v njem bodo igrali ljudje iz one vasi, iz katere sta bila tista dva srečna pastirja leta 1606. „Primerno“ igro je sestavila neka „priznana pisančljica“, tako pravijo nemški klerikalci! Se vidi, kako razumejo po farnovih — „kšeft“!

* V raztresenosti. Veliki angleški učenjak Newton je bil večkrat tako raztresen, da je nekdaj vzel prst neke gospo, ki je delala poleg njega ter žnjim pričetlačiti svojo pipi. Ko so ga na to nespretnost opozorili, se je vladivo opravil: „Čudno, da imate tudi vi prst.“

* Hlapce hranil z mesom po-ginilih živali. Proti mestnemu konjedercu v Mitrovici je uvedena preiskava, ker je svoje hlapce hranil z mesom crknjenih živali. Nečloveški konjederek je odpuščen iz službe ter se bo moral zagovarjati pred sodiščem.

* Proti trgovini z dekleti. Tzdnevni kongres je zaključil prvo svoje zborovanje v Parizu. Prihodnji kongres bo v Madridu. Med drugim se sklenilo, naprositi poštne uprave, naj ne izročajo poste restantnih pisem mladoletnim, ako ne pridejo na pošto v spremstvu staršev ali sorodnikov. Nadalje so se pozvale vlade, naj zatrdijo delovanje gledališčnih agentur, ki pospešujejo protistručijo, a gledališčnim zavodom se naj sploh prepove, dajati umetnicam hrano in prenočišča; istotako naj se v gledališčem poslopu prepove vsako občevanje med umetnicami in občinstvom. Odborom posameznih del se je naročilo, naj proučavajo poto v sredstva, kako bi se zagovarjalo pridobivanje inozemk za prostitucijo in kako bi se prostututke osvobodile.

Književnost.
— Ksaver Meško: Mir božji. O tej novi knjigi Meškovi, ki je izšla v založbi Ig. pl. Kleimayra & Fed. Bamberga izpregovorimo v kratkem kaj več. Cena broširanemu izvodu 2 K 50 v, vezanemu 3 K 50 v.

Telefonska in urzljivna poročila.
— Dunaj 30. oktobra. V današnji seji poslanske zbornice je ministrski predsednik Beck predstavil novega domobranskega ministra Latscherja. Koj potem

je Gessmann podal nujni predlog, naj se vzame v pretres volilna reforma, če bo v prihodnjih 24 urah predloženo poročilo poročevalca Löckerja. To se bo zgodilo, ker je to poročilo, dasi gre za velevažno stvar, tako kratko, da je naravnost smešno. Da bi opozicija ne mogla vložiti nujnih predlogov, bo prihodnja seja poslanske zbornice še le v pondeljek po poldne. Na vrsto je potem prišel Schönererjev nujni predlog, naj avstr. cesar izroči insignije nekdanjega nemškega cesarstva sedanjem nemškemu cesarju. Predlog ni bil zadostno podprt, vsled česar so Vsenemci začeli razsajati in psovati svoje nemške tovariše. Vpili so: „Stvar pride vseeno na razgovr! S tem govorom Vam ne prizanemo! Vi strahopetni psi! Vi izdajalci!“

Ker so se Madočehi čutili poklicane poseci v ta preprič med Nemci, so tudi slišali takoj psov. Zlasti sa jim je klicalo: Ogrski trgovinski minister je drugačen mož, kakor Vaš minister-pismovna. Ko so razni ministri odgovorili na neke interpelacije, je bil rešen nujni predlog Abramowiczev o galiskih zemljih. Danes pride še na vrsto drug nujni predlog, o galiski nafti.

Dunaj 30. oktobra. Vlada se je že več dni skrivaj dogovarjala s strankami, ki stoje glede volilne reforme na njeni strani, kako bi opoziciji onemogočila obstrukcijo zoper volilno reformo. Ker to zakonitum potom ni mogoče, se poskusil z nezakonitostjo in z nasilstvom. Dr. Kramár je izza Badeničevih časov mojster v takih rečeh. Sklenilo se je, da se potom nujnega predloga spravi volilna reforma na dnevní red. Dasi poročilo še ni došlo zbornici, se je to vendar zgodilo. Da je bil ta predlog vložen.

Sarg glicerin-mjilo
npravljajo kožo
belo in nežno.
Dobi se povsod.

P. n.

Za občutljive noge so svenovoznani gorki črevlji z volneno podlogo za odrastle in za otroke iz C. kr. priv. Mnihovgraške črevljarske zaloge neprecenljivi.

Mnihovgraški črevlji so nepremičljivi, nedosežni v obliku ter jamči tovarna za vsak edini par.

3591-3

Henrik Kenda
zaloga Mnihovgraške črevljarske tovarne.

Borzna poročila.

Ljubljanska

"Kreditna banka v Ljubljani".
Uradni kurzi dun. borze 30. oktobra 1906.

Naložbeni papirji.

	Denar	Blago
42½% majskra renta	98,90	99,10
42½% srebrna renta	99,95	100,15
4½% avstr. kronska renta	98,95	99,15
4½% " zlata	116,15	116,35
4½% ogrska kronska renta	94,30	94,50
4½% " zlata	112,25	112,45
4½% posojilo dež. Kranjske	98,60	99,60
4½% posojilo mesta Split	100,50	101,50
4½% " Zadar	99,30	100,30
4½% bos.-herc. železniško posojilo 1902	99,75	100,75
4½% češka dež. banka k. o.	98,60	99,10
4½% " ž. o.	98,70	99,20
4½% zast. pisma gal. dež. hipotečne banke	100,10	100,30
4½% pešt. kom. k. o. z 10% pr.	105—	106—
4½% zast. pisma Innerst. hranilnice	100,20	106,70
4½% zast. pisma ogr. centr. dež. hranilnice	99,75	100,20
4½% z. pis. ogr. hip. ban.	100—	100,20
4½% obl. ogr. lokalnih železnic d. dr.	100—	100,20
4½% obl. češke ind. banke	100—	101—
4½% prior. lok. želez. Trst-Poreč	99,90	100—
4½% prior. dolenskih žel.	99,50	100—
3½% prior. juž. žel. kup. 1/1/	314,20	316,20
4½% avstr. pos. za žel. p. o.	100—	101—

Srečke.

Srečke od 1. 1860 ^{1/2}	205—	209—
" od 1. 1864	271,75	273,75
" tiskske	149,75	151,75
" zem. kred. I. emisije II.	278,50	288,50
" ogrske hip. banke	284—	294—
" srbske à frs. 100— turške	266—	265—
Basilika srečke	97,50	105,50
Kreditne "	163—	164—
Inomoske "	21,35	23,35
Krakovske "	449—	459—
Ljubljanske "	78—	85—
Avstr. rdeč. križa "	85—	92—
Ogr. Rudolfove "	56,75	62,75
Rudolfove "	45,75	47,75
Salcburške "	27,40	29,20
Dunajske kom. "	55—	60—
Delnice. "	70—	76—
južne železnice	5/4	514—
Državne železnice	180—	181—
Avstr.-ogrske bančne deln.	675,50	676,50
Avstr. kreditne banke	750—	764—
Ogrske "	760—	775—
Zivnostenske "	809—	810—
Premogokop v Moštu (Brück)	241,70	243,75
Alpinske montan	708—	706,50
Praške žel. ind. dr.	595,50	596,50
Rima-Murányi	278—	279—
Trboveljske prem. družbe	579,75	580,75
Avstr. orožne tovr. družbe	280—	281,50
Ceške sladkorne družbe	572—	576—
Valute. "	148—	152—

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 30. oktobra 1906

Ternitum.

Pšenica za april	za 50 kg K	7·46
Rž	50	6·59
Koruzna maj 1907	50	5·18
Oves	60	7·10

Vzdržno.

Meteorološko poročilo.

Uma nad morjem 68° 5' Srednji sreden. tem. 736,0 mm

Oktober	Čas opazovanja	Stanje barometra mm	Temperatura °C	Vetovi	Nebo
29	9. sv.	737,8	50	slab vzhod	dež
30	7. zj.	736,4	50	sl. vzvzv.	oblačna
	2. pop.	734,5	70	sl. jvzh.	dež

Srednja včerajšnja temperatura: 49°, vreme: 7·8° — Padavina: 48 mm

Vec

mizarskih pomočnikov

sprejme za dolgotrajno delo Josip Starc, mizar na Bledu št. 107.

3889-2

Urarski pomočnik

se sprejme pri

H. Suttneru v Ljubljani.

3878-2

Proda se do 1. januarja 1907 po polno dobro ohranjenia

prodajalniška oprava

po nizki ceni pri J. Krašovič na Jesenicah, Gorenjsko.

3800-1

Kasirka

večna prodajanja, se išče za manufakturno trgovino v Ljubljani.

Ponudbe pod K. & P. Kongresni trg št. 15.

3802-1

Lepo pohištvo

za eno sobo se proda radi odpotovanja.

Poizve se iz prijaznosti pri gospodu

Kassig ml. Škošje ulice št. 15.

3870-3

St. 38 337.

3896-1

Stanovanje v najem.

V mestni hiši št. 17 v Slovenskih ulicah v Ljubljani je oddati 3 sobe in kuhinje obstoječe stanovanje v najem.

Ponudbe sprejema podpisani mestni magistrat v uradnih urah.

Mestni magistrat v Ljubljani, dne 25. oktobra 1906.

Izjava.

Jaz podpisani Jakob Gorjanc, posestnik na Primskem pri Kranju, obžalujem, da sem Ivana Graizerja, posestnika in trgovca z vinom na Klanec pri Kranju, razčallil z neosnovanimi govoricami glede njegove trgovine. Priznam, da nimam poštenosti Ivana Graizerja prav nícesar oporekatku preklicem vse svoje žaljive besede, zaradi katerih me je pri sodišču v Kranju tožil.

Zahvaljujem se mu, da mi je na mojo prošnjo odpustil proti temu, da plačam dijaški kuhinji v Kranju 100 K in vse njegove stroške.

Jakob Gorjanc s. r.

3897-1

Fran Zeman, Ljubljana

Poljanska cesta št. 24 in v tovarni pri živinskem sejmiku št. 97 skladisce hvalno znani gepljenov, slamoreznic, klini, mlatilnic, motorjev za žage in mline, tromb in cevi za vodo-vode ter vseh potrebnih za kmetijstvo.

3785-5

Nizke cene!

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda.

Veljavен od dne 1. oktobra 1906. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. žel.:

7·10 zjutraj Osebni vlak v smeri: Jesenice,

Gorica c. kr. drž. žel., Trst c. kr. drž. žel., Celovec, Prague, Dunaj Zahodni kolodvor.

7·32 počítane Osebni vlak iz Straža-

Toplice, Novega mesta, Kočevja.

4·30 počítane Osebni vlak iz Selciata,

Celovca, Inomosta, Monakovega, Beljaka, Trbiža, Gorice c. kr. drž. žel., Trst c. kr. drž. žel., Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovce, Štajer, Linc, Budejvice, Praga, Dunaj Zahodni kolodvor.

8·45 zvoden Osebni vlak v smeri: Novo

mesto, Straža-Toplice, Kočevje.

10·30 ore počítane Osebni vlak v smeri: Je-

senice, Gorica c. kr. drž. žel., Trst c. kr. drž. žel., Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovce, Štajer, Linc, Budejvice, Praga, Dunaj Zahodni kolodvor.

12·45 zvoden Osebni vlak v smeri: Novo

mesto, Kočevje.

1·30 zvoden Osebni vlak v smeri: Trbiž.

10·23 počítane Osebni vlak v smeri: Jesenice,

Gorica c. kr. drž. žel., Trst c. kr. drž. žel., Beljak, Inomost, Monakovo.

Dohod v Ljubljano drž. kol